

hurtig Forstaelse. Thi hvad vi end blive enige om, kan Enhver sige sig selv, at der behøves Tid til at faae det udført. Det gjælder blot om at finde en Vej, der kan føre til Maalet. Frem sættes der et andet Forslag under Forhandlingerne med bedre Chancer, skal jeg med Glæde slutte mig dertil, thi for mig er det ikke Midlerne, men Maalet om at gjøre. Men saa længe der ikke foreligger noget andet Forslag, fastholder jeg det, jeg har stillet om Nedsettelse af en blandet Kommission. Forsvarsspørgsmaalet er drøftet saa tilstrækkeligt, at vil en saadan Kommission arbejde med Sver og Kraft, vil den i nogle Maanedere kunne tilendebringe sit Arbejde, og samles den strax efter Rigsdagens Slutning, var der maaske Mulighed for, at Rigsdagen i Sommerens Løb indfaldtes til en ekstraordinær Samling for at tilendebringe Forsvarssagen. At man ikke kan ordne denne uden store Udgifter, er Noget, det ikke kan nytte at skjule, men naar man saa tidt udtaler sig mod disse Udgifter, fordi de Benge, der anvendes saaledes, ere uproduktive, vil jeg dog tillade mig at sige, at saaledes betragter jeg dem ikke, thi er det lykkedes at skabe et saa betryggende Forsvar, at vort Fædreland derved saavidt muligt er skjæret mod Angreb, give ingen Benge bedre Henter; og desuden tidt og ofte er man kommen til i Krigstid med Blod at betale de Benge, man sparede i Fredstid. (Afbrydelse) Betryggende! Sa fuldstændig betryggende kan intet Forsvar skabes, og hvad end ikke en Stormagt kan gjøre, kan man heller ikke forlange af en lille Magt. Den anden Fordring, som opstilles: at vi skulle indrette vort Forsvar saaledes, at det kan omfatte hele vort territoriale Omraade, sag er ogsaa det en Urimelighed, for den Fordring tilfredsstilles heller ikke af nogen Stormagt. Vi skulle søge at træffe en saadan Ordning, at vi kunne samle vore Kræfter paa det afgjørende Punkt og kæmpe med al Magt. Den ærede Ordfører havde Ret, naar han sagde, at der maa træffes et Valg, men dette Valg staar imellem: Intet Forsvar eller et brugeligt Forsvar. Det, vi have, har Mangler, som bør afhjælpes; for bliver det ikke brugeligt, og vil man ikke gaa til at afhjælpe disse Mangler, saa maa man langt hellere vælge det andet, og gjøre Skridtet fuldt ud ved at affaase alt Forsvarsvæsen. Tilstanden bliver derigennem ikke værre, men vi maa huske, at saa er det os selv, der have opgivet vort Fædreland og dets Fremtid.

Thomsen: Den omdelte Betænkning vil alt have orienteret det ærede Thing dert, at

jeg ikke samstemmer med noget af de to Forslag, der gaa ud paa at slutte Sagen med en motiveret Dagsorden. Jeg hører derimod til det Mindretal, der anbefaler Lovforslagets Tilbagevisning til Udvalget. Den ærede Ordfører for Flertallet, der først havde Ordet, fremstatte, hvad der forbausede mig, den Udtalelse, at han mente, at Mindretallet erkjendte Nødvendigheden af den af Flertallet givne Fremstilling paa ethvert Punkt, hvor vi ikke havde mod sagt den. Jeg tror, at vor Udtalelse, saaledes som den foreligger i Betænkningen, allerede var tydelig nok. Naar vi have sagt, at en stor Del af Flertallets Fremstilling af de historiske Fakta er en Fremsettelse af enkelte tilbørlige løsrevne Udtalelser, som ikke kunne vurderes undtagen i hele deres Forbindelse, og at de derhos ere sammenblandede med subjektive Anstuelser, som det heller ikke er ganske let at sondre ud fra de virkelige Fakta, saa maatte saadanne Udtalelser vel være en tilstrækkelig tydelig Betegnelse for vor Dom om Flertallets Betænkning, og vi havde ingen Anledning til ligeoverfor et Forslag om at standse Sagen at fordybe os videre i denne. Naar den ærede Ordfører imidlertid ønsker en nærmere Udtalelse om den Fremstilling, han har givet i Betænkningen, og som ganske vist navnlig er en Fremstilling vedrørende Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Landbefæstning, saa skal jeg for mit Vedkommende gjerne sige ham deri. Den ærede Ordfører gaar i sin Fremstilling langt tilbage, idet han begynder med Aaret 1858. Hvorfor mon den ærede Ordfører er begyndt saa langt tilbage? Mon det ikke nærmest har den Hensigt at paavise, at det, der fordredes dengang, 1 Million Kr. aarlig, var et lille Forlangende, sammenlignet med det, der nu forlanges, nemlig 6 Millioner Kr. aarlig. Jeg kan nu ikke Andet end gjøre opmærksom paa med Hensyn til de 30 Aar, altsaa „en Generationsalder“, at det udtaltes udtrykkelig af Krigsbestyrrelsen dengang, at det forventedes, at Befæstningsplanens Fuldbærelse ikke vilde være for langt skudt ud i Tiden, naar man gennemførte den i de 30 Aar. Befæstningsplanen gik, som bekendt, ud paa Bevilninger dels til Kjøbenhavns Befæstning mod Land- og mod Søfiden, dels til Befæstninger ved Fredericia og Dybbøl. Det vilde have været interessant, om den ærede Ordfører, der endog saa citerer Pagina for de Motiver, der ledsagede Regjeringsforslaget, vilde være gaaet et Skridt videre ved at se nogle Sider frem, thi han vilde da have fundet, at den daværende Krigsbestyrelse tilføjer, at, naar den har fremsat sine Forslag paa den Maade, den har gjort, saa erkjender den aabent, at den derved tilfidesætter de Hensyn, den